

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ВУЛЬВОВАГІНІТІВ ЗМІШАНОЇ БАКТЕРІАЛЬНО-КАНДИДОЗНОЇ ЕТІОЛОГІЇ

О.В. КРАВЧЕНКО

д. мед. н., професор, завідувачка кафедри акушерства, гінекології і перинатології ВДНЗУ «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці
ORCID: 0000-0001-8085-8637

Контакти:

Кравченко Олена Вікторівна
Буковинський державний
медичний університет, кафедра
акушерства, гінекології та
перинатології
58002, Чернівці,
Театральна площа, 2
тел.: +38 (0372) 4 44 01
e-mail: akusherstvo2@bsmu.edu.ua

ВСТУП

Запальні захворювання жіночих статевих органів знаходяться на першому місці (55–70%) в структурі гінекологічних захворювань, а інфекції нижнього відділу статевих шляхів залишаються однією з найчастіших причин звернення жінок до гінеколога [3, 14, 16].

Вагінальне середовище являє собою чітко збалансовану систему, всі складові якої прагнуть до стану рівноваги [23, 25]. Домінуючі позиції у вагінальному біотопі займають лактобацилі, які забезпечують колонізаційну резистентність вагінального біоценозу завдяки високій швидкості розмноження, конкурентній адгезії до поверхні епітеліоцитів з утворенням біоплівки, синтезу перекису водню, лізоциму, бактеріоцинів, стимуляції місцевого імунітету [1, 12, 18].

В умовах, які негативно впливають на розмноження і життєдіяльність лактобактерій, екосистема піхви порушується, що дозволяє умовно-патогенним чи патогенним мікроорганізмам домінувати та призводити до виникнення запальних захворювань [2, 4, 5].

Дослідження останніх років показали, що сьогодні простежується чітка тенденція до щорічного зростання частоти як інфекційних захворювань жіночих статевих органів змішаної етіології, так і захворювань з тривалим рецидивуючим перебігом [8, 13, 22].

Тригерними факторами довготривалого рецидивуючого перебігу інфекційних захворювань є гормональні зміни під час статевого дозрівання, вагітності, після пологів, abortів, в постменопаузі; порушення в системі місцевого імунітету; тривала або нераціональна терапія антибіотиками, цитостатиками, кортикостероїдами, противірусними, протигрибковими препаратами, променева терапія; часті й надмірні вагінальні душі, спринцовування; вади розвитку і анатомічні деформації піхви після розривів під час пологів; чужорідні предмети в піхві, матці (вагінальні тампони, діафрагми, пессарії, внутрішньоматкові контрацептиви тощо) [19].

Поряд зі зростанням захворюваності відмічається виникнення множинної антибактеріальної резистентності [9, 11]. Так, наприклад, *Escherichia coli* демонструвала в 2013 р. 100% чутливість до ампіцилінів і цефалоспоринів, в 2016 р. ці показники становили відповідно 91% та 88%, а в 2019 р. чутливість до вище-

означених антибіотиків склала лише 70% та 60%. Більш значуще зниження чутливості (зі 100 до 74%) встановлено у *Streptococcus spp.* до еритроміцину. Штами *Staphylococcus spp.* резистентні до ампіциліну в 36,4%.

В останнє десятиліття істотно змінилася й етіологічна структура збудників, що пов’язано з постійною еволюцією бактерій та залученням до патологічних процесів умовно-патогенних мікроорганізмів [20]. Так, у 80% жінок з патологічними виділеннями виявляється змішана бактеріальна флора. Серед змішаних інфекцій 30% припадає на неспецифічний вульвовагініт (НВВ). В етіології НВВ бактеріальна моноінфекція становить 44,6%, полімікробні асоціації – 55,4% [21, 24].

За даними І.В. Кузнецової та співавт., з НВВ асоційовані 4 найпоширеніші бактерії – *Escherichia coli*, *Streptococcus B*, *Staphylococcus aureus*, *Enterococcus faecalis*. У 61% пацієнтік із НВВ зустрічаються асоціації з іншими збудниками інфекційно-запальних захворювань, в переважній більшості це асоціації з кандидозною флорою (58,3%). При цьому участь *Candida spp.* у складі бактеріально-грибкових асоціацій формує складний комплекс змін, часто спровоциюючи клінічні симптоми як НВВ, так і власне вульвовагінального кандидозу [6].

Захворювання, спричинені бактеріально-кандидозною інфекцією, характеризуються тривалішим і клінічно важчим перебігом, частим рецидивуванням, високим рівнем ускладнень (запальні захворювання органів малого таза, безпліддя, невиношування вагітності, антенатальне ураження плода тощо), лікуються набагато складніше, ніж моноінфекції [7].

Слід відзначити, що регламентуючі документи з лікування вульвовагінітів змішаної етіології на даний час відсутні [15]. Водночас клініцисти мають достатній досвід щодо локального використання в лікуванні змішаної інфекції комплексних препаратів широкого спектра дії.

Перевагою локальної терапії є відсутність системного впливу на організм; мінімальний ризик розвитку побічних реакцій; простота і зручність застосування; відсутність протипоказань (крім індивідуальної непереносимості); можливість застосування у хворих із екстрагенітальною патологією; швидке потрапляння у вогнище інфекції та швидка дія.

Також слід відзначити основні вимоги до препаратів раціональної терапії вульвовагінітів бактеріально-грибкової етіології, а саме:

- вони повинні володіти широким спектром антимікробної дії (включаючи грампозитивні і грамнегативні бактерії, різні гриби роду *Candida*);
- сприяти нормалізації вагінального мікробоценозу (не пригнічуячи нормальну мікрофлору піхви);
- бути зручними у застосуванні й максимально безпечними;
- характеризуватися мінімальною частотою рецидивів; мати оптимальні фармако-економічні показники [10].

На сьогодні цим критеріям відповідає вагінальний гель Гінодек завдяки особливим властивостям діючих речовин у його складі – 0,02% декаметоксин, 0,5% гіалуронова кислота, лактатний буфер.

Декаметоксин має виражений бактерицидний вплив на стафілококи, стрептококки, капсульні бактерії та фунгіцидну дію на дріжджі, дріжджоподібні гриби тощо. Декаметоксин концентрується на цитоплазматичній мембрани мікробної клітини, з'єднується з фосфатними групами ліпідів оболонки, порушуючи її проникність, що призводить до загибелі мікроорганізмів [17].

Гіалуронова кислота відновлює водний баланс клітин вагінального епітелію, забезпечує підтримку вологості в слизовій оболонці, покращує цервіко-вагінальну трофіку, проявляє регенеруючі та ранозагоювальні властивості, усуває дискомфорт та свербіж у піхви.

Завдяки лактатному буферу гель підтримує pH піхвового середовища (3,8–4,5), що сприяє формуванню нормальній мікрофлори вагінального біотопу.

Мета дослідження – оцінити ефективність сучасного антисептичного засобу Гінодек при лікуванні вульвовагінітів змішаної бактеріально-кандидозної етіології.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під спостереженням перебувало 67 пацієнток із бактеріально-кандидозним вульвовагінітом. Діагноз бактеріально-кандидозної інфекції верифікований за даними клініко-лабораторних методів дослідження. Під час терапії пацієнтки отримували пре-

парат Гінодек – вагінальний гель 5 мл 1 раз на добу упродовж 7 днів.

Критеріями виключення з дослідження були гострі та хронічні захворювання органів малого таза специфічної етіології (гонорея, трихомоніаз, хламідіоз), аномальні маткові кровотечі, індивідуальна непереносимість препарату.

Ефективність лікування оцінювали за даними клінічного обстеження до лікування та на 7 день спостереження і за лабораторними (бактеріоскопічними, бактеріологічними) даними до та після лікування. Критеріями ефективності були повна клінічна та бактеріальна санація.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Вік учасниць дослідження (67 жінок) коливався від 24 до 36 років. 50 (74,6%) пацієнток в анамнезі мали пологи, у 10 (14,9%) обстежених були самовільні переривання вагітності, 15 (22,4%) на момент спостереження не планували вагітність та використовували контрацептивні засоби. Згідно з гінекологічним анамнезом, 30 (44,8%) жінок раніше лікували кольпіти різної етіології, у 21 (31,3%) обстеженої були сальпінго-офорити, 32 (47,8%) жінки в анамнезі мали ерозію шийки матки, 13 (19,4%) пацієнток страждали на порушення менструального циклу.

Соматичний анамнез був обтяжений у 37 (55,2%) жінок: 18 (26,9%) мали захворювання шлунково-кишкового

тракту, у 10 (14,9%) була діагностована ендокринна патологія, 8 (11,9%) хворіли на хронічний пієлонефрит.

Із 67 пацієнток з бактеріально-кандидозним вульвовагінітом скарги на надмірні виділення зі статевих шляхів були у 22 (32,8%) жінок, 16 (23,9%) хворих вказували на помірні виділення, 29 (43,3%) жінок взагалі не відмічали патологічних видіlenь із піхви. При цьому слід відзначити, що тільки 17 (25,4%) хворих вказували на виділення «сироподібного» характеру. Дискомфорт у піхві відмічали 37 (55,2%) жінок, свербіж і печіння – 22 (32,8%), скаржились на диспареунію – 15 (22,3%) пацієнток. При об'єктивному досліджені гіперемія слизової оболонки піхви спостерігалась у 24 (35,8%) пацієнток, набряк – у 12 (17,9%) обстежених (рис. 1).

Проведені дослідження показали, що при формуванні змішаних форм неспецифічних бактеріально-грибкових захворювань клінічна картина характеризується зменшенням таких симптомів, як гіперемія і набряк слизової оболонки, виділення не мають типового характеру, що, на нашу думку, пов'язано зі взаємним впливом мікроорганізмів та зміною реактивності макроорганізму. Формування бактеріально-грибкових асоціацій у вагінальному біотопі в цілому призводить до зниження числа та вираженості симптомів патологічного процесу, що утруднює діагностику і сприяє затяжному характеру захворювання.

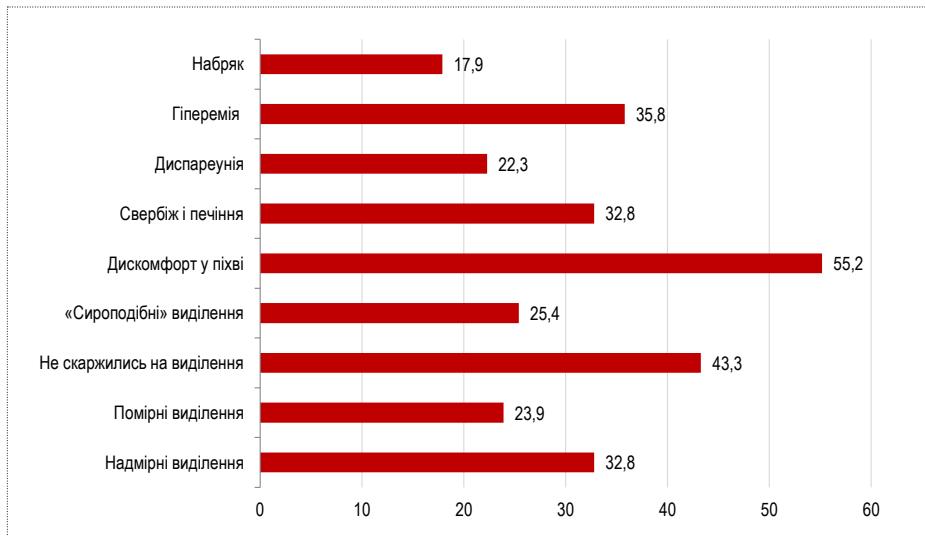

Рисунок 1. Оцінка клінічної симптоматики у обстежених жінок з вульвовагінітом бактеріально-кандидозної етіології, %

При мікроскопічному обстеженні піхвового секрету в переважної більшості пацієнток виявлялась велика кількість лейкоцитів, змішана, кокова, грибкова флора. При культуральному дослідженні в 100% випадків відмічалось поєднання двох і більше бактерій з *Candida albicans*. У 30 (44,8%) пацієнток була різко знижена кількість лактобактерій (10^2 КУО/мл).

З метою корекції виявлених порушень мікробіоценозу піхви пацієнткам призначався вагінальний гель Гінодек по 5 мл 1 раз на добу протягом 7 днів. Після закінчення вищеозначененої терапії скарг не було у 64 (95,5%) обстежених, об'єктивна симптоматика в усіх жінок була відсутня на 7 день лікування. Бактеріологічне обстеження через 2 тижні підтвердило ефективність терапії у 58 (86,6%) жінок, причому *Peptostreptococcus spp.* після лікування висівався в значущих концентраціях 10^6 – 10^7 КУО/мл лише в 1 (1,5%) пацієнтки, *Streptococcus spp.* – у 6 (8,9%) жінок, *Candida albicans* – у 9 (13,4%). Лактобактерії в кількості 10^7 КУО/мл зафіковані в 58 (86,6%) обстежених, що свідчить про швидке відновлення нормальної вагінальної мікрофлори (рис. 2).

ЛІТЕРАТУРА/REFERENCES

- Будиловская, О.В. Современные представления о лактобациллах влагалища женщин репродуктивного возраста / О.В. Будиловская // Журнал акушерства и женских болезней. – 2016. – Том LXV, Выпуск 4. – С. 34–43. Budilovskaya, O.V.
"Modern ideas about lactobacilli of the vagina of women of reproductive age." Journal of Obstetrics and Women's Diseases LXV.4 (2016): 34–43. DOI: 10.17816/JOWD65434-43
- Ворошилина, Е.С. Нормальное состояние микробиоценоза влагалища: оценка с субъективной, экспертной и лабораторной точек зрения // Е.С. Ворошилина, Э.Д. Плотко, Д.Л. Зорников // Вестник РГМУ. Научный медицинский журнал РГМУ имени Н.И. Пирогова. – 2017. – № 2. – С. 42–46. Voroshilina, E.S., Plotko, E.E., Zornikov, D.L.
"The normal state of the vaginal microbiocenosis: an assessment from the subjective, expert and laboratory points of view." Bulletin of the Russian State Medical University. Scientific medical journal RNSMU named after N.I. Pirogov 2 (2017): 42–6.
- Гичка, Н.М. Запальні захворювання органів малого таза: сучасні уявлення про етіологію, принципи діагностики та лікування / Н.М. Гичка, О.А. Щерба, Л.Д. Ластовецька // Здоров'я жінки. – 2020. – №2 (148). – С. 7–14. Gichka, N.M., Shcherba, O.A., Lastovetska, L.D.
"Firing up the pelvic organs: recent findings about etiology, the principle of diagnostics and treatment." Woman's Health 2.148 (2020): 7–14. DOI: 10.15574/HW.2020.148.7
- Кира, Е.Ф. Обзор международных и российских научных данных об использовании Полигидроксика для лечения и профилактики неспецифического (аэробного), кандидозного и смешанного вагинитов / Е.Ф. Кира, А.М. Савичева // Здоровье женщины. – 2018. – №3 (129). – С. 58–69. Kira, E.F., Savicheva, A.M.
"Review of international and Russian scientific data on the use of Polygynax for the treatment and prevention of nonspecific (aerobic), candidal and mixed vaginitis." Woman's health 3.129 (2018): 58–69.
- Климнюк, С.І. Мікробіологічні особливості бактеріальних вагінозів у жінок різних вікових категорій та шляхи їх мікробіологічної корекції / С.І. Климнюк, Г.І. Михайлішин, Л.М. Маланчук // Здобутки клінічної і експериментальної медицини. – 2019. – № 3. – С. 21–31. Klimnyuk, S.I., Mikhailishin, G.I., Malanchuk, L.M.
"Microbiological peculiarities of bacterial vaginosis in women of different categories and paths of its microbiological corrections." Achievements of clinical and experimental medicine 3 (2019): 21–31.
- Кузнецова, Е.В. Аэробный вагинит: терминологические новости и выбор эмпирической терапии / И.В. Кузнецова, Е.В. Ших // Здоровье женщины. – 2018. – №5 (131). – С. 23–25. Kuznetsova, I.V., Shikh, E.V.
"Aerobic vaginitis: terminological news and the choice of empirical therapy." Woman's Health 5.131 (2018): 23–5.
- Лисовская, С.А. Роль бактериально-грибковых ассоциаций в развитии инфекций, связанных с оказанием медицинской помощи / С.А. Лисовская, Е.В. Халдеева, Н.И. Глушко // Практическая медицина. Хирургия, Эпидемиология и микробиология. – 2016. – №5 (16). Lisovskaya, S.A., Khaldeeva, E.V., Glushko, N.I.
"The role of bacterial-fungal associations in the development of infections associated with the provision of medical care." Practical Medicine. Surgery, Epidemiology and Microbiology 5.16 (2016).
- Медведев, М.В. Сучасний менеджмент кандидозного вульвовагініту (огляд конференції) / М.В. Медведев // Медичні аспекти здоров'я жінки. – 2019. – №4–5 (125–126). – С. 36–37. Medvedev, M.V.
"Modern management of candidal vulvovaginitis (conference review)." Medical aspects of women's health 4–5.125–126 (2019): 36–7.
- Намазова-Баранова, Л.С. Антибиотикорезистентность в современном мире / Л.С. Намазова-Баранова, А.А. Баранов // Педиатрическая фармакология. – 2017. – №14 (5). – С. 341–354. Namazova-Baranova, L.S., Baranov, A.A.
"Antibiotic resistance in the modern world." Pediatric Pharmacology 14.5 (2017): 341–54. DOI: 10.15690/pf.v14i5.1782
- Озолінья, Л.А. Профилактика инфекционных осложнений малых гинекологических операций / Л.А. Озолінья, И.А. Лапіна, К.Р. Бондаренко // Вопросы гинекологии, акушерства и перинатологии. – 2016. – №15 (1). – С. 16–20. Ozolina, L.A., Lapina, I.A., Bondarenko, K.R.
"Prevention of infectious complications of minor gynecological operations." Questions of gynecology, obstetrics and perinatology 15.1 (2016): 16–20.
- Пирогова, В.І. Нові підходи до профілактики інфекційно-запальних ускладнень в акушерсько-гінекологічні практиці (огляд конференції) / В.І. Пирогова // Медичні аспекти здоров'я жінки. – 2016. – №4 (101). – С. 54–61. Pirogova, V.I.
"New approaches to the prevention of infectious and inflammatory complications in obstetric and gynecological practice (conference review)." Medical aspects of women's health 4.101 (2016): 54–61.
- Пирогова, В.І. Мікроекологія піхви – що потрібно знати акушеру-гінекологу (клінічна лекція) / В.І. Пирогова, М.Й. Малачинська, С.О. Шуряк, Н.В. Щурук // Здоровье женщины. – 2015. – №7 (103). – С. 8–13. Pirogova VI, Malachinska MY, Shuryak SO, Shchuruk NV.
"Microecology of the vagina – what obstetrician-gynecologist must to know (clinical lecture)." Woman's health 7.103 (2015): 8–13.
- Подольський, В.В. Особливості змін вагінальної мікрофлори у жінок fertильного віку як можливий механізм виникнення хронічних запальних захворювань статевих органів та сучасні можливості корекції / В.В. Подольський, В.В. Подольський // Здоров'я жінки. – 2020. – №2 (148). – С. 60–64. Podolsky, Vl.V., Podolsky, V.V.
"Peculiarities of changes in the vaginal microbiota in women of childbearing age as a possible mechanism of chronic inflammatory diseases of the genital organs and modern possibilities of correction." Woman's health 2.148 (2020): 60–4. DOI: 10.15574/HW.2020.148.60
- Пустотина, О.А. Обзор современных рекомендаций ведения женщин с выделениями из половых путей / О.А. Пустотина, В.В. Остроменский // Акушерство и гинекология. – 2019. – №5. – С. 180–184.

ВИСНОВКИ

- Бактеріально-грибкові асоціації мікроорганізмів у вагінальному біотопі призводять до формування складного комплексу нечітких клінічних симптомів, що утруднює своєчасну постановку діагнозу.
- Вагінальний гель Гінодек є високоекективним по відношенню до грампозитивної, грамнегативної та грибкової мікрофлори, що робить
- його препаратом вибору при лікуванні бактеріально-кандидозних вульвовагінітів.
- Препарат Гінодек створює комфортний pH середовища, сприяє швидкому відновленню власної лактофлори, підвищує функціональну активність епітелію слизової оболонки піхви, що забезпечує профілактику рецидивів вагінальної інфекції.

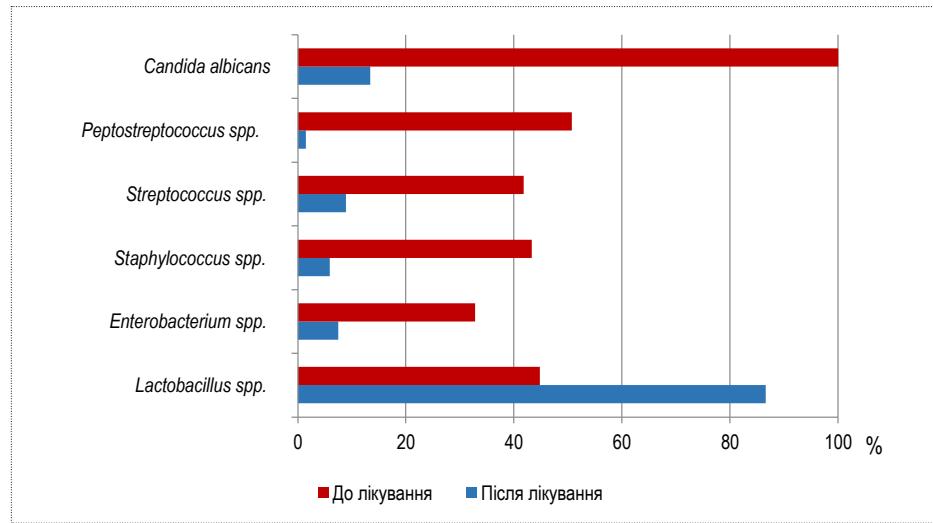

Рисунок 2. Результати мікробіологічного дослідження піхвового вмісту жінок із бактеріально-кандидозним вульвовагінітом до та після лікування

- Pustotina, O.A., Ostromenskiy, V.V.
"Review of modern recommendations for the management of women with discharge from the genital tract." *Obstetrics and gynecology* 5 (2019): 180–4. DOI: 10.18565/aig.2019.5.180-184
15. Радзинский, В.Е.
Опыт применения препарата Полижинакс в лечении вульвовагинитов, вызванных аэробной и смешанной микрофлорой / В.Е. Радзинский, И.М. Ордиянц, О.С. Побединская, Е.В. Зыков // Российский вестник акушерства и гинекологии. – 2016. – №1. – С. 45–48.
- Radzinskyi, V.E., Ordiansky, I.M., Pobedinskaya, O.S., Zykov, E.V.
"Experience of using the drug Polygynax in the treatment of vulvovaginitis caused by aerobic and mixed microflora." *Russian Bulletin of Obstetrician-Gynecologist* 1 (2016): 45–8.
16. Рищук, С.В.
Инфекционно-воспалительные заболевания женских половых органов: этиология, принципиальные подходы к диагностике и лечению / С.В. Рищук // Охрана материнства и детства. – 2016. – №1 (27). – С. 69–79.
- Rishchuk, S.V.
"Infectious and inflammatory diseases of female genital organs: etiology, fundamental approaches to diagnosis and treatment." *Protection of motherhood and childhood* 1.27 (2016): 69–79.
17. Таран, О.А.
Клінічний досвід в оптимізації репаративних процесів шийки матки після деструктивно-хірургічних втручань / О.А. Таран, О.В. Булавенко, Д.Г. Коньков, Т.В. Лобастова // Здоров'я жінки. – 2019. – №3 (139). – С. 38–42.
- Taran, O.A., Bulavenko, O.V., Konkov, D.G., Lobastova, T.V.
"Clinical advice in the optimization of the reparative processes of the uterine cervix due to destructive surgical involvement." *Woman's health* 3.139 (2019): 38–42. DOI: 10.15574/HW.2019.139.38
18. Янковский, Д.С.
Микробиом и здоровье женщины (обзор литературы) / Д.С. Янковский, В.П. Широбоков, Ю.Г. Антипкин [и др.] // Репродуктивная эндокринология. – 2015. – №4 (24). – С. 13–28.
- Yankovskyi, D.S., Shirobokov, V.P., Antypkin, Y.G., et al.
"Microbiome and women's health (literature review)." *Reproductive endocrinology* 4.24 (2015): 13–28.
19. Blanquart, F., Lehtinen, S., Fraser, C.
"An evolutionary model to predict the frequency of antibiotic resistance under seasonal antibiotic use, and an application to *Streptococcus pneumoniae".*" *Proc Biol Sci* 284.1855 (2017). DOI: 10.1098/rspb.2017.0679
20. Donders, G.G., Bellen, G., Grinceviciene, S., et al.
"Aerobic vaginitis: no longer a stranger." *Res Microbiol* 168.9–10 (2017): 845–58. DOI: 10.1016/j.resmic.2017.04.004
21. Donders, G.G., Ruban, K., Bellen, G.
"Selecting anti-microbial treatment of aerobic vaginitis." *Curr Infect Dis Rep* 17.5 (2015): 47.
22. Hay, P., Donders, G., Giraldo, P., Lepargneur, J.P.
"Key Opinions in Medicine. New Perspectives in the Diagnosis and Treatment of Vaginal Infections." *Obstet Gynaecol* 2.1 (2017).
23. Jasarevic, E., Howerton, C.L., Howard, C.D., Bale, T.L.
"Alterations in the vaginal microbiome by maternal stress are associated with metabolic reprogramming of the offspring gut and brain." *Endocrinology* 156 (2015): 3265–76. DOI: 10.1210/en.2015-1177
24. Liang, Q., Li, N., Song, S., et al.
"High-dose rifaximicin for simple and mixed aerobic vaginitis: A singlecenter prospective open-label cohort study." *J Obstet Gynaecol Res* 42.10 (2016): 1354–60. DOI: 10.1111/jog.13052
25. Oh, H.Y., Seo, S.S., Kong, J.S., et al.
"Association between obesity and cervical microflora dominated by *Lactobacillus iners* in Korean women." *J Clin Microbiol* 53 (2015): 3304–9. DOI: 10.1128/JCM.01387-15

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ВУЛЬВОВАГІНІТУ ЗМІШАНОЇ БАКТЕРІАЛЬНО-КАНДІДОЗНОЇ ЕТІОЛОГІЇ

О.В. Кравченко, д. мед. н., професор, зав. кафедрою акушерства, гінекології і перинатології ВДНЗУ «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Мета дослідження – оцінити ефективність сучасного антисептичного засобу Гінодек при лікуванні вульвовагінітів змішаної бактеріально-канідозної етіології.

Матеріали та методи. Під спостереженням перебували 67 пацієнтів зіз бактеріально-канідозним вульвовагінітом. Діагноз бактеріально-канідозної інфекції верифікований за даними клініко-лабораторних методів дослідження. Хворі отримували препарат Гінодек – вагінальний гель 5 мл 1 раз на добу протягом 7 днів. Ефективність терапії оцінювали за даними клінічного обстеження до лікування та на 7 день спостереження і за лабораторними (бактеріоскопічними, бактеріологічними) даними до та після лікування. Критеріями ефективності лікування були повна клінічна та бактеріальна санация.

Результати та обговорення. Клінічна картина бактеріально-грибкового вульвовагініту характеризувалася зниженням числа і вираженості таких симптомів, як гіперемія і набряк слизової оболонки, виділення із статевих шляхів не мали типового характеру.

Після закінчення терапії скарг не було у 95,5% обстежених, об'єктивна симптоматика в усіх жінок була відсутня на 7 день лікування. Бактеріологічне обстеження через 2 тижні підтвердило ефективність терапії у 86,6% жінок, причому *Peptostreptococcus spp.* після лікування висівся в значущих концентраціях 10^6 – 10^7 КЮ/мл лише у 1,5% пацієнтів, *Streptococcus spp.* – у 8,9% жінок, *Candida albicans* – у 13,4%. Лактобактерії в кількості 10^7 КЮ/мл зафіксовані у 86,6% обстежених, що свідчить про швидке відновлення нормальної вагінальної мікрофлори.

Висновки. Бактеріально-грибкові асоціації мікроорганізмів у вагінальному біотопі призводять до формування складного комплексу нечітких клінічних симптомів, що утруднює своєчасну постановку діагнозу. Вагінальний гель Гінодек є високоекспективним по відношенню до грампозитивної, грамнегативної та грибкової мікрофлори, що робить його препаратом вибору при лікуванні бактеріально-канідозних вульвовагінітів. Препарат Гінодек створює комфортний pH середовища, сприяє швидкому відновленню власної лактофлори, підвищує функціональну активність епітелію слизової оболонки піхви, що забезпечує профілактику рецидивів вагінальної інфекції.

Ключові слова: діагностика, лікування, бактеріально-канідозний вульвовагініт.

PROBLEMATIC ISSUES OF DIAGNOSIS AND TREATMENT OF VULVOVAGINITIS OF MIXED BACTERIAL-CANDIDIASIS ETIOLOGY

O.V. Kravchenko, MD, professor, head of Obstetrics, Gynecology and Perinatology Department, Higher State Educational Institution of Ukraine "Bukovinian State Medical University", Chernivtsi

The aim of the study is to evaluate the effectiveness of modern antiseptic agent Gynodek in the treatment of mixed bacterial-candidiasis vulvovaginitis.

Materials and methods. There were 67 patients with bacterial-candidiasis vulvovaginitis under observation. The diagnosis of candidiasis infection was verified according to the data of clinical and laboratory research methods. Patients received vaginal gel Gynodek 5 ml once a day for 7 days. The effectiveness of treatment was assessed according to the data of the clinical examination before treatment and on the 7th day of observation, and according to the laboratory (bacterioscopic, bacteriological) data before and after treatment. Complete clinical and bacterial debridement was criteria of the treatment effectiveness.

Results and discussion. The clinical picture of bacterial-fungal vulvovaginitis was characterized by a decrease in the number and severity of symptoms such as hyperemia and edema of the mucous membrane, discharge from the genital tract was not typical.

There were no complaints in 95.5% of the examined women after end of therapy, there were no objective symptoms in all women on the 7th day of treatment. Bacteriological examination after 2 weeks confirmed the therapy effectiveness in 86.6% of women. *Peptostreptococcus spp.* after treatment sowed at significant concentrations 10^6 – 10^7 CFU/ml only in 1.5% of patients, *Streptococcus spp.* in 8.9% of women, *Candida albicans* in 13.4%. Lactobacilli in the amount of 10^7 CFU/ml were in 86.6% of patients, which indicates a rapid restoration of normal vaginal microflora.

Conclusions. Bacterial-fungal associations of microorganisms in the vaginal biotope lead to a complex clinical symptoms, which makes it difficult to make a timely diagnosis. Gynodek vaginal gel is highly effective against gram-positive, gram-negative and fungal microflora, which makes it the drug of choice in the treatment of bacterial-candidiasis vulvovaginitis. Gynodek creates a comfortable pH, promotes the rapid restoration of own lactoflora, and increases the functional activity of the vaginal mucosa epithelium, which ensures the prevention of vaginal infection recurrence.

Keywords: diagnosis, treatment, bacterial-candidiasis vulvovaginitis.

ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ ДИАГНОСТИКИ И ЛЕЧЕНИЯ ВУЛЬВОВАГИНИТОВ СМЕШАННОЙ БАКТЕРИАЛЬНО-КАНДИДОЗНОЙ ЭТИОЛОГИИ

Е.В. Кравченко, д. мед. н., профессор, зав. кафедрой акушерства, гинекологии и перинатологии ВГУЗУ «Буковинский государственный медицинский университет», г. Черновцы

Цель исследования – оценить эффективность современного антисептического средства Гінодек при лечении вульвовагинитов смешанной бактериально-канідозной этиологии.

Материалы и методы исследования. Под наблюдением находились 67 пациенток с бактериально-канідозным вульвовагинитом. Диагноз бактериально-канідозной инфекции верифицирован по данным клинико-лабораторных методов исследования. Больные получали препарат Гінодек – вагінальний гель 5 мл 1 раз в сутки в течение 7 дней. Эффективность лечения оценивали по данным клинического обследования до лечения и на 7 день наблюдения и по лабораторным (бактериоскопическим, бактериологическим) данным до и после лечения. Критериями эффективности лечения были полная клиническая и бактериальная санация.

Результаты и обсуждение. Клиническая картина бактериально-грибкового вульвовагинита характеризовалась снижением числа и выраженности таких симптомов, как гиперемия и отек слизистой оболочки, выделения из половых путей не имели типичного характера.

После окончания терапии жалоб не было у 95,5% обследованных, объективная симптоматика у всех женщин отсутствовала на 7 день лечения. Бактериологическое обследование через 2 недели подтвердило эффективность терапии у 86,6% женщин, причем *Peptostreptococcus spp.* после лечения высевался в значимых концентрациях 10^6 – 10^7 КЮ/мл только у 1,5% пациенток, *Streptococcus spp.* – у 8,9% женщин, *Candida albicans* – у 13,4%. Лактобактерии в количестве 10^7 КЮ/мл были у 86,6% обследованных, что свидетельствует о быстром восстановлении нормальной влагалищной микрофлоры.

Выводы. Бактериально-грибковые ассоциации микроорганизмов в вагинальном биотопе приводят к формированию сложного комплекса нечетких клинических симптомов, что затрудняет своевременную постановку диагноза. Вагинальный гель Гінодек является высокоеффективным по отношению к грамположительной, грамотрицательной и грибковой микрофлоре, что делает его препаратом выбора при лечении бактериально-канідозных вульвовагинитов. Препарат Гінодек создает комфортный pH среды, способствует быстрому восстановлению собственной лактофлоры, повышает функциональную активность эпителия слизистой оболочки влагалища, что обеспечивает профилактику рецидивов вагинальной инфекции.

Ключевые слова: диагностика, лечение, бактериально-канідозный вульвовагинит.

ВАЖЛИВІ СКЛАДОВІ ПРОТИРЕЦИДИВНОГО ЛІКУВАННЯ ВУЛЬВОВАГІНІТІВ

■ ОЧИЩЕННЯ ТА САНАЦІЯ ■ ЛІКУВАННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ

ДЕКАСАН®

0,02% декаметоксин

- Лагідне очищення зсередини та ззовні
- Ефективна та безпечна санація²
- Препарат вибору для емпіричної локальної терапії до отримання результатів бактеріологічного дослідження²

ГІНОДЕК®

0,02% декаметоксин

0,5% гіалуронова кислота, молочна кислота

- Широкий спектр антисептичної дії – бактерії, гриби, найпростіші, віруси¹
- Протизапальні та репаративні властивості²
- Сприяє відновленню нормального біотопу піхви²

Про тактику ведення породіль з передчасним розривом навколоплідних оболонок

ПЕРЕГЛЯНЬТЕ ВІДЕО
ДОПОВІДЕЙ З КОНГРЕСУ

МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС
З ІНФУЗІЙНОЇ ТЕРАПІЇ

Про метод
лікування
неоперабельних міом

ЮРІЯ·ФАРМ
www.uf.ua

Декасан. Склад: діюча речовина: декаметоксин; 1 мл розчину містить 0,2 мг декаметоксина. Фірмакотерапевтична група. Антисептичні та дезінфекційні засоби. Код ATX D08A. Показання. Для лікування кандидозу слизової оболонки піхви, запальних захворювань геніталій мікробного походження, передпологової санації полових шляхів, лікування післяпологового ендометриту. Побічні реакції. У поодиноких випадках у деяких пацієнтів можлива підвищена індивідуальна чутливість. Категорія відпуску: Без рецепта. Р.П. UA/5364/01/01, термін дії Р.П. необмежений з 22.12.2016.

Вагінальний гель на основі гіалуронової кислоти Гінодек 0,5% 5 мл у контейнері містить: гіалуронат натрію 25 мг, декаметоксину 1 мг, лактатного буфера 3,8-4,5 мл. Показання. Інфекційно-запальні захворювання статевих органів, профілактика інфекційно-запальних захворювань в акушерстві і гінекології, стани, що супроводжуються сухістю слизової оболонок піхви. Побічні реакції. У разі виникнення подозрення піхви припинити використання і звернутися до лікаря. РС 13657/2014. Повний перелік показань, протипоказань, способів застосування міститься в інструкції для медичного застосування. Інформація для професійної діяльності медичних і фармацевтичних працівників. ТОВ "Юрія-Фарм", 03680, м.Київ, вул. М.Амосова, 10. Тел/факс 044-275-01-08, 275-92-45. ЛІТЕРАТУРА: 1. Інструкція для медичного застосування виробу медичного призначення Гінодек, 2. Сучасні погляди на лікування неспецифічного вульвовагініту змішаної етології, Кравченко О.В., Збірник наукових праць асоціації акушерів-гінекологів, Випуск 1 (45), 2020. ТОВ "Юрія-Фарм", www.uf.ua.

